

گرما و قانون گازها

گرما و دما :

گرمای ویژه یک جسم به جنس جسم بستگی دارد (به جرم آن وابسته نیست) و به صورت زیر تعریف می شود :

$$\frac{j}{\text{kg.k}} \leftarrow C = \frac{Q}{m\Delta\theta}$$

ظرفیت گرمایی علاوه بر جنس ، به جرم نیز بستگی دارد .

$$\frac{J}{k} \leftarrow A = m.C$$

بدیهی است که برای مقایسه گرمای دو جسم داریم :

$$\frac{Q_2}{Q_1} = \frac{m_2}{m_1} \times \frac{C_2}{C_1} \times \frac{\Delta\theta_2}{\Delta\theta_1}$$

(۱) به دو گلوله‌ی مسی به ترتیب 1200J و 300J گرما می‌دهیم. دمای هر کدام از آن‌ها 30°C افزایش می‌یابد.

اگر گرمای ویژه‌ی مس $400\text{J}/\text{kg}^\circ\text{C}$ باشد، اختلاف جرم

آن‌ها چند گرم است؟ (سراسری خارج از کشور ۸۶)

۱۲۵(۴)

۷۵(۳)

۵۰(۲)

۲۵(۱)

(۱) جرم هر قطعه مس را می توان به راحتی به دست آورد.

$$Q \rightarrow mc\Delta\theta \quad \frac{Q_1 = 1200 \text{ J}, \Delta\theta = 30^\circ}{c = 400 \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}}} \quad 1200 = m_1 \times 400 \times 30$$

$$\rightarrow m_1 = 0.001 \text{ kg} = 100 \text{ g}$$

$$Q = mc\Delta\theta = \frac{Q_r = 300 \text{ J}, \Delta\theta = 30^\circ}{c = 400 \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}}} \quad 300 = m_r \times 400 \times 30$$

$$\rightarrow m_r = \frac{1}{400} \text{ kg} = 25 \text{ g}$$

گزینه «۱» صحیح است

گرمای نهان ذوب و تبخیر :

در تغییر فاز ، دمای جسم ثابت است که برای ذوب و

تبخیر داریم :

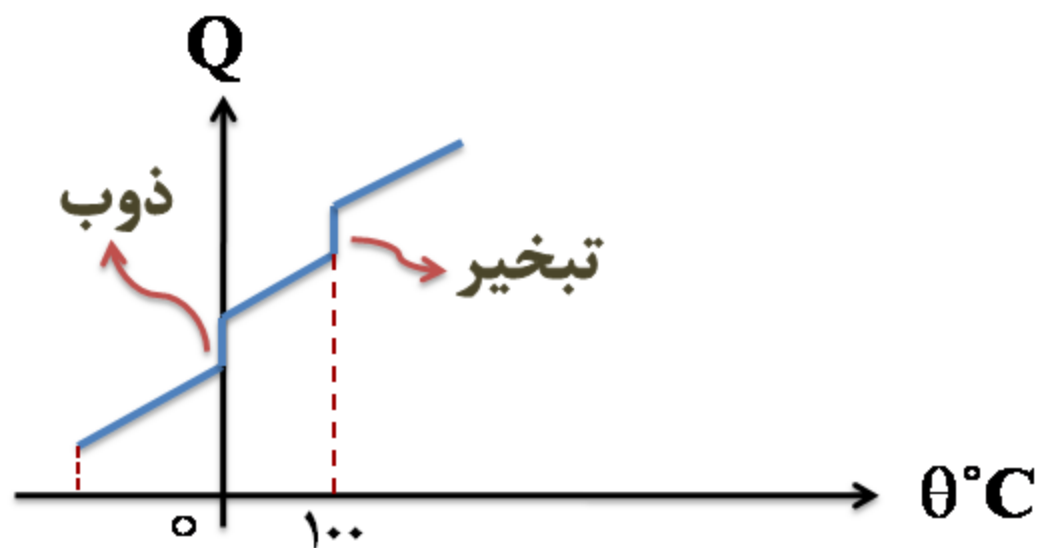
$$Q_f = mL_f \quad (L_f : \text{گرمای نهان ویژه ی ذوب (انجماد)})$$

که فقط به جنس جسم بستگی دارد

$$Q_v = mL_v \quad L_v: \text{گرمای نهان ویژه تبخیر (میعان)}$$

که فقط به جنس جسم بستگی دارد

تذکر: در تبدیل یخ زیر صفر به بخار با دمای بالای

۱۰۰°C داریم:

تبادل گرما تا رسیدن به دمای تعادل :

در مبادله ی گرمایی بین چند جسم، مجموع جبری گرمای مبادله شده صفر است .

$$Q_1 + Q_2 + \dots = 0$$

$$Q = mc(\theta_e - \theta)$$

$$\theta_e = \text{دمای تعادل}$$

تذکر :

در تعیین دمای تعادل مخلوط m گرم آب $\theta^\circ\text{C}$ و m' گرم یخ صفر درجه داریم :

$$\theta_e = \frac{mC\theta - m'L_f}{(m + m')C_{\text{آب}}}$$

اگر $\theta_e \geq 0$ باشد

اگر $\theta_e < 0$ باشد، آنگاه الزاماً دمای تعادل صفر است و

جرم یخ ذوب شده $m'' = \frac{mC\theta}{L_f}$

جرم یخ باقی مانده $= m' - m''$

(۲) m_1 کیلوگرم آب با دمای 10°C را با m_2 کیلوگرم آب با
 دمای 50°C مخلوط می‌کنیم و دمای تعادل بدون اتلاف گرما
 30°C می‌شود. m_2 چند برابر m_1 است؟

(سراسری خارج از کشور ریاضی ۸۵)

$$\begin{array}{r}
 2(2) \\
 \frac{4}{5} \quad (4)
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 1(1) \\
 \frac{5}{4} \quad (3)
 \end{array}$$

(۲)

چون تبادل حرارتی با محیط اطراف ناچیز است، مجموع جبری گرمای مبادله شده بین دو جسم صفر است.

$$\Sigma Q = 0 \Rightarrow Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow$$

$$m_1 c (\theta_e - \theta_1) + m_2 c (\theta_e - \theta_2) = 0 \xrightarrow[\theta_2 = 50^\circ]{\theta_1 = 10^\circ, \theta_e = 30^\circ}$$

$$m_1 (30 - 10) + m_2 (30 - 50) = 0 \rightarrow m_1 = m_2$$

گزینه «۱» صحیح است

۳) یک قطعه یخ صفر درجه به جرم $5/55$ کیلوگرم روی یک سطح افقی با سرعت اولیه‌ی 6 m/s شروع به حرکت می‌کند و پس از لغزیدن در مسافتی متوقف می‌شود. اگر همه‌ی گرمای حاصل از اصطکاک به یخ برسد، تقریباً چند گرم از یخ ذوب می‌شود؟

$$(L_F = 333 \text{ kJ/kg})$$

(سراسری خارج از کشور ریاضی ۸۵)

۳۰۰ (۴)

۱۵۰ (۳)

۳۰ (۲)

۳ (۱)

(۳)

قطعه یخ در ابتدا انرژی جنبشی داشته و در اثر حرکت و تماس با سطح، انرژی آن به گرما تبدیل می شود و این گرما باعث ذوب یخ می شود. ابتدا انرژی جنبشی را تعیین می کنیم و آن را برابر با گرمای لازم برای ذوب یخ قرار می دهیم. (m' جرم یخ ذوب شده است)

$$\begin{cases} K = \frac{1}{2}mV^2 \\ Q = m'L_f \end{cases} \rightarrow K = Q \rightarrow \frac{1}{2}mV^2 = m'L_f$$

$$m = 55/5 \text{ kg}, V = 36 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$L_f = 333 \times 10^3$$

$$\frac{1}{2} \times 55/5 \times 36^2 = m' \times 333 \times 10^3 \rightarrow m' = 3 \text{ g}$$

گزینه «ا» صحیح است

۴) در ظرفی ۱۰۰ گرم آب ۱۰۰ درجه و ۱۰۰ گرم یخ صفر درجه می ریزیم. در صورتی که ظرفیت گرمایی ظرف ناچیز باشد و از مبادله‌ی گرما با محیط صرف نظر شود، دمای نهایی سیستم چند درجه‌ی سلسیوس می‌شود؟
(سراسری خارج از کشور ۸۶)

$$(C_{\text{آب}} = 4200 \text{ J/kg}^\circ\text{C} \quad L_f = 336000 \text{ J/kg})$$

۱۰ (۴)

۲۰ (۳)

۳۰ (۲)

۱) صفر

(۴) دقت داشته باشید که وقتی آب ۱۰۰ درجه، گرما بدهد، دمای آن کاهش می‌یابد تا به دمای تعادل θ_e می‌رسد.

$$\text{یخ صفر} \xrightarrow{m_p L_F} \text{آب صفر} \xrightarrow{m_p C(\theta_e - 0)} \text{آب } \theta_e$$

$$100^\circ \text{آب} \xrightarrow{m_p C(\theta_e - 100)} \text{آب } \theta_e$$

چون جرم آب و یخ با هم برابرند، می توان m_1 و m_2 را از دو طرف ساده کرد:

$$Q_{\text{یخ}} = |Q_{\text{آب}}| \Rightarrow m_2 L_F + m_2 C(\theta_e - 0) = m_1 C(100 - \theta_e)$$

$$\Rightarrow 100 \times 10^{-3} \times 336000 + 100 \times 10^{-3} \times 4200(\theta_e)$$

$$= 100 \times 10^{-3} \times 4200(100 - \theta_e)$$

$$336000 + 4200\theta_e = 420000 - 4200\theta_e \Rightarrow 8400\theta_e = 84000$$

$$\Rightarrow \theta_e = 10^\circ\text{C}$$

گزینه «۴» صحیح است

۵) یک کیلوگرم یخ و ۴ کیلوگرم آب در فشار یک جو در تعادل حرارتی قرار دارند. به این مجموعه ۵۴۶ کیلوژول گرما می‌دهیم. بعد از رسیدن به تعادل، دمای آب به چند

درجه‌ی سلسیوس می‌رسد؟

(سراسری خارج از کشور ۸۹)

$$(L_F \text{ یخ} = 336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}, C = 4200 \cdot \frac{\text{J}}{\text{kg.K}})$$

۱۰۰ (۴)

۴۰ (۳)

۱۰ (۲)

(۱) صفر

(۵)

چون یخ و آب در تعادل گرمایی اند، دمای مجموعه در ابتدا

صفر است. ابتدا گرمای لازم برای ذوب کامل یک کیلوگرم یخ

صفر درجه را محاسبه می کنیم:

$$Q_f = m L_f \xrightarrow[m = 1 \text{ kg}]{L_f = 336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}} Q_f = 336 \text{ kJ}$$

چون گرمای داده شده از این مقدار بیش تر است، گرمای باقی مانده صرف گرم کردن ۵ کیلوگرم آب صفر درجه خواهد شد:

$$Q = 546 - 336 = 210 \text{ kg}$$

باقی مانده

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow 210 = 5 \times \frac{4200}{1000} \times \Delta\theta \Rightarrow \Delta\theta = 1^\circ \text{C}$$

باقی مانده

گزینه «۲» صحیح است

۶) به مقداری یخ با دمای صفر درجه‌ی سلسیوس گرما

می‌دهیم تا تبدیل به آب ۲۰ درجه‌ی سلسیوس شود. چند

درصد گرمای داده شده صرف ذوب یخ شده است؟

$$(L_f = 336 \text{ J/g}, C_{\text{آب}} = 4/2 \text{ J/g}^\circ\text{C})$$

(سراسری خارج از کشور ۸۷)

۸۰ (۴)

۷۵ (۳)

۶۰ (۲)

۵۵ (۱)

(۶)

$$0^{\circ}\text{C} \text{ یخ} \xrightarrow{Q_1 = mL_f} 0^{\circ}\text{C} \text{ آب} \xrightarrow{Q_2 = mc\Delta\theta} 20^{\circ}\text{C} \text{ آب}$$

مقدار کل گرمای دریافتی برابر $Q = mL_f + mc\Delta\theta$ است

که مقدار $Q = mL_f$ آن صرف ذوب یخ شده است. بنابراین

می توان نوشت:

درصد گرمایی که صرف ذوب یخ شده است

$$= \frac{mL_f}{mL_f + mc\Delta\theta} \times 100$$

$$= \frac{336}{336 + 4/2 \times 20} \times 100 = \frac{33600}{420} = 80\%$$

گزینه «۴» صحیح است

۷) حداقل چند گرم یخ 20°C - را داخل ۲۰۰ گرم آب صفر درجه بیندازیم تا تمام آب یخ ببندد؟

$$\left(C = 2100 \frac{\text{J}}{\text{kg}\cdot\text{K}} \text{ و } L_f = 336 \times 10^3 \frac{\text{J}}{\text{kg}} \right)$$

۱۶۰ (۱)

۱۲۰۰ (۲)

۳۶۰ (۳)

۱۶۰۰ (۴)

(سراسری ریاضی ۸۸)

(۷) در این جا گرمایی که آب صفر درجه از دست می دهد تا به یخ صفر درجه تبدیل شود، باعث افزایش دمای یخ از 2°C به صفر درجه ی سلسیوس می شود لذا خواهیم داشت:

$$|Q_1| = |Q_2| \rightarrow mL_F = m'c\Delta\theta \xrightarrow{m=200\text{g}} 200 \times \frac{3}{36} \times 10^5 = m \times 2100 \times 20 \rightarrow m = 1600\text{g}$$

گزینه «۴» صحیح است

انبساط:

عموماً اگر جسمی را گرم کنیم، حجم آن افزایش می یابد، که بسته به محسوس بودن ابعاد انبساط یافته، انبساط را در سه قسمت طولی، سطحی و یا حجمی بررسی می کنیم.

$$\Delta l = l_1 \alpha \Delta \theta$$

$$l_2 = l_1 (1 + \alpha \Delta \theta)$$

$$\alpha = \text{ضریب انبساط طولی}$$

$$\Delta A = A_1 (\gamma \alpha) \Delta \theta$$

$\gamma \alpha$ = ضریب انبساط سطحی

$$A_2 = A_1 (1 + (\gamma \alpha) \Delta \theta)$$

$$\Delta V = V_1 (\beta \alpha) \Delta \theta$$

$\beta \alpha$ = ضریب انبساط حجمی

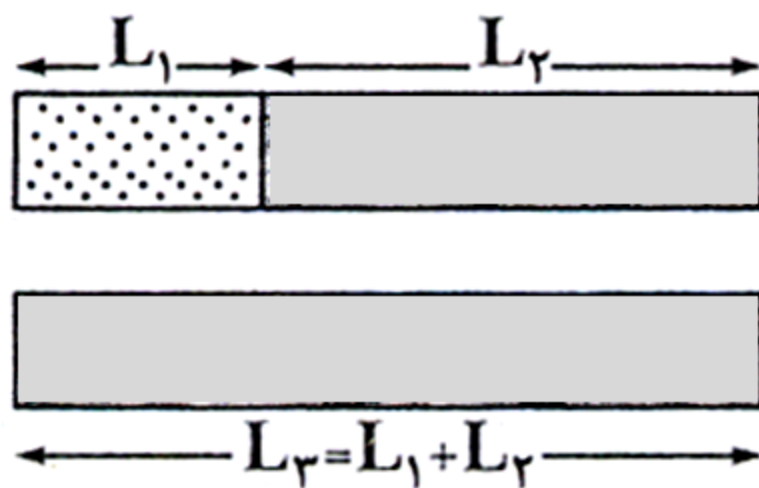
$$V_2 = V_1 (1 + (\beta \alpha) \Delta \theta)$$

یکای ضریب انبساط طولی ، سطحی و یا حجمی $\frac{1}{^\circ\text{C}}$ یا

است $\frac{1}{k}$

۸) در دمای صفر درجه‌ی سلسیوس، مجموع طول میله‌های به هم چسبیده‌ی L_1 و L_2 با طول میله‌ی L_3 برابر است و ضریب انبساط طولی میله‌ها نیز به ترتیب α_1 و α_2 و α_3 است. اگر در هر دمای بالاتر از صفر نیز این تساوی طول برقرار باشد، کدام رابطه درست است؟

(سراسری خارج از کشور ۸۸)

$$\alpha_3 = \alpha_1 + \alpha_2 \quad (1)$$

$$\alpha_3 = \frac{\alpha_1 + \alpha_2}{2} \quad (2)$$

$$\alpha_3 = \frac{L_1 \alpha_1 + L_2 \alpha_2}{L_3} \quad (3)$$

$$\alpha_3 = \frac{|L_1 \alpha_1 + L_2 \alpha_2|}{L_3} \quad (4)$$

(۸)

برای برابر بودن طول دو میله در هر دمای دلخواه با توجه به رابطه بین طول اولیه ی آنها، لازم است افزایش طول دو میله با هم برابر باشد و بنابراین داریم:

$$\Delta L_1 + \Delta L_2 = \Delta L_3 \rightarrow L_1 \alpha_1 \Delta \theta + L_2 \alpha_2 \Delta \theta$$

$$= L_3 \alpha_3 \Delta \theta \rightarrow \alpha_3 = \frac{L_1 \alpha_1 + L_2 \alpha_2}{L_3}$$

گزینه «۳» صحیح است

۹) دو کره‌ی مسی A و B با شعاع و دمای اولیه‌ی مساوی در نظر بگیرید که درون کره‌ی A حفره‌ی توخالی وجود دارد. اگر دمای آن‌ها را به یک اندازه بالا ببریم کدام رابطه بین افزایش شعاع کره‌ها و هم‌چنین گرمای گرفته شده توسط کره‌ها برقرار است؟

(سراسری ریاضی ۸۷)

$$Q_B > Q_A \text{ و } \Delta R_B = \Delta R_A \quad (۱)$$

$$Q_B > Q_A \text{ و } \Delta R_B < \Delta R_A \quad (۲)$$

$$Q_B < Q_A \text{ و } \Delta R_B > \Delta R_A \quad (۳)$$

$$Q_B < Q_A \text{ و } \Delta R_B = \Delta R_A \quad (۴)$$

چون شعاع و جنس دو کره یکسان است با توجه به رابطه‌ی انبساط حجمی یعنی $\Delta V = V_1 \cdot 3\alpha \cdot \Delta\theta$ تغییر حجم ظاهری دو کره فقط به تغییر دمای آن‌ها بستگی دارد زیرا α و V_1 برای هر دو کره یکسان است و چون $\Delta\theta$ برای هر دو کره نیز یکسان است تغییر حجم و در نتیجه تغییر شعاع دو کره نیز یکسان است.

درباره‌ی مقایسه‌ی گرمایی که کره‌ها گرفته‌اند می‌توان گفت بنا به رابطه‌ی $Q = m.C.\Delta\theta$ مقدار C و $\Delta\theta$ برای هر دو کره یکسان است و جرم کره‌ی A (که حفره دارد) کم‌تر از جرم کره‌ی B است پس گرمایی که کره‌ی A می‌گیرد کم‌تر از گرمایی است که کره‌ی B می‌گیرد.

گزینه «۱» صحیح است

انبساط ظاهری مایع:

اگر ظرفی از یک مایع در دمای θ_1 پر شود و دمای مجموعه را به θ_2 برسانیم و قسمتی از مایع بیرون بریزد، داریم:

$$\Delta V' = \Delta V_{\text{مایع}} - \Delta V_{\text{ظرف}}$$

(حجم مایع بیرون ریخته)

۱۰) در دمای صفر درجه‌ی سلسیوس حجم ظرف شیشه‌ای توسط یک لیتر جیوه کاملاً پر شده است. وقتی دمای مجموعه را به ۸۰ درجه سلسیوس می‌رسانیم، $۱۲\text{ cm}^۳$ جیوه از ظرف خارج می‌شود. اگر ضریب انبساط حجمی جیوه $۱/۸ \times ۱۰^{-۴} \text{ K}^{-۱}$ باشد، ضریب انبساط خطی

شیشه در SI چه قدر است؟ (سراسری ریاضی ۸۶)

- (۱) $۱/۲ \times ۱۰^{-۴}$ (۲) $۱۰^{-۴}$ (۳) $۱۰^{-۵}$ (۴) ۳×۱۰^{-۵}

۱۰) ظرف کاملاً از جیوه پر شده است. وقتی حجم ظرف افزایش می‌یابد، سطح جیوه در ظرف پایین می‌رود و هنگام افزایش حجم خود جیوه، سطح جیوه در ظرف بالا می‌رود. پس مقدار جیوه‌ی بیرون ریخته شده برابر تفاوت افزایش حجم خود جیوه

و ظرف می‌باشد:

$$\Delta V' = \Delta V_{\text{ظرف}} - \Delta V_{\text{مایع}} \quad (\text{تغییر حجم ظاهری})$$

$$= V_1 \beta \Delta \theta - V_1 (3\alpha) \Delta \theta$$

$$\Delta V' = V_1 (\beta - 3\alpha) \Delta \theta \Rightarrow 12 = 1000 \cdot (1/8 \times 10^{-4} - 3\alpha) \times 80$$

$$\Rightarrow 1/8 \times 10^{-4} - 3\alpha = \frac{12}{8} \times 10^{-4} = 1/5 \times 10^{-4}$$

$$\Rightarrow 3\alpha = 1/3 \times 10^{-4} \Rightarrow \alpha = 10^{-5}$$

گزینه «۳» صحیح است

روش های انتقال گرما:

۱- تابش : در این روش به محیط مادی نیازی نیست و گرما

به صورت موج های الکترومغناطیسی منتقل می شود .

(مانند انتقال گرما از خورشید به زمین)

۲- همرفت: در این روش ، گرما همراه با ماده منتقل می

شود ، مانند جا به جایی آب داخل کتری .

۳- رسانش (هدایت) : در این نوع انتقال گرما ، مولکول

های جسم جا به جا نمی شوند . سیالات رساناهای گرمای

ضعیفی هستند . آهنگ رسانش گرمایی $(\frac{Q}{t})$ از جسمی که

مساحت مقطع آن A و طول آن L و دمای دو سر آن θ_1

و θ_2 است ، به صورت زیر محاسبه می شود .

$$\frac{Q}{t} = \frac{\mathbf{K} A \Delta\theta}{L} \rightarrow \frac{\mathbf{w}}{\mathbf{k.m}} \quad , \quad \Delta\theta = \theta_2 - \theta_1$$

(۱۱) یک سر میله‌ی آهنی به طول ۳۰ سانتی‌متر در یک منبع گرما به دمای 150°C و سر دیگر آن در مخلوط آب و یخ صفر درجه قرار دارد. در هر دقیقه 738J گرما در میله شارش می‌کند. قطر مقطع میله چند سانتی‌متر است؟

(سراسری خارج از کشور ۸۹)

$$(K = 82 \frac{\text{J}}{\text{s.m.K}}, \pi \approx 3)$$

۲۰ (۴)

۱۰ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

(۱) گرمای انتقال یافته از طریق رسانش برابر است با:

$$Q = \frac{kAt\Delta\theta}{L}, \quad A = \frac{\pi D^2}{4} \Rightarrow D^2 = \frac{4Q.L}{\pi kt\Delta\theta}$$

$$Q = 738 \text{ J}, \quad L = 0.3 \text{ m}$$

$$k = 82 \frac{\text{J}}{\text{s.m.k}}, \quad t = 6 \text{ s}, \quad \Delta\theta = 15^\circ \text{ C}$$

$$D = \frac{2}{100} \text{ m} = 2 \text{ cm}$$

گزینه «۲» صحیح است

۱۲) آب در قابلمه‌ی آلومینیمی که در تماس با منبع گرما است می‌جوشد و با آهنگ $0/18$ لیتر بر دقیقه تبخیر می‌شود. ضخامت کف قابلمه $4/8\text{mm}$ و قطر آن 30cm است. دمای ته ظرف در تماس با منبع گرما چند درجه‌ی سلسیوس است؟ (دمای جوش آب 100°C است)

(سراسری ریاضی ۸۹)

$$\rho = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, L_v = 2250 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}, \pi \approx 3, K_{Al} = 240 \frac{\text{W}}{\text{m.k}}$$

۱۰۲ (۲)

۱۰۱ (۱)

۱۰۶ (۴)

۱۰۴ (۳)

(۱۲)

$$Q = \frac{KA\Delta\theta}{l} = mL_V \Rightarrow \Delta\theta = \frac{mL_V \cdot L}{KA\tau}$$

$$= \frac{0.18 \times 2250000 \times (4/8 \times 10^{-3})}{240 \times (3 \times 15^2 \times 10^{-4}) \times 60} = 2^\circ\text{C}$$

چون دمای آب در حال جوش 100°C است پس دمای زیر

$$\theta = 100 + 2 = 102^\circ\text{C}$$

قابلمه برابر است با:

گزینه «۲» صحیح است

۱۳) یک خانه را از دیوارهای آجری به ضخامت 30 cm ساخته‌اند و از داخل با روکش چوبی به ضخامت 1 cm پوشانده شده است. اگر دمای سطح داخلی روکش (سمت داخل خانه) 20°C و دمای سطح خارجی دیوار 10°C - باشد، دمای سطح مشترک چوب با آجر تقریباً چند درجه‌ی سلسیوس است؟

(رسانندگی گرمایی آجر و چوب به ترتیب $0.16 \frac{\text{W}}{\text{m.K}}$ و $0.108 \frac{\text{W}}{\text{m.K}}$ است.)

۱۴ (۲)

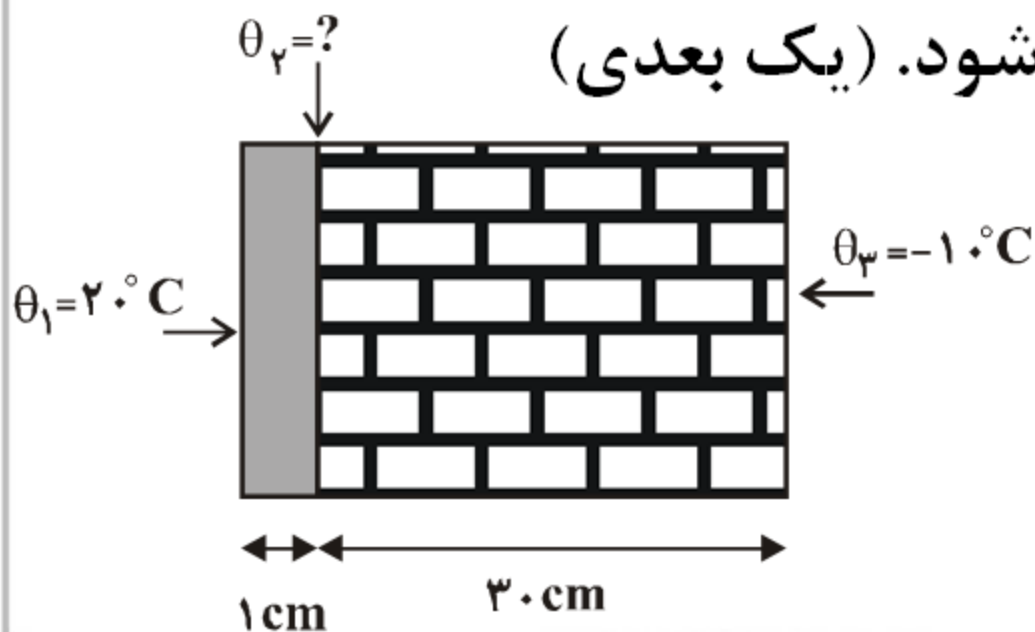
۲ (۱)

۱۸ (۴)

۱۰ (۳)

(۱۳)

قبل از هر چیزی باید ذکر کنیم که اگر اتلاف انرژی ناچیز باشد و فقط گرما از داخل خانه توسط دیوارهای چوبی و آجری به بیرون منتقل شود. (یک بعدی)

آنگاه الزاماً آهنگ رسانش گرمایی توسط دیواره‌ی چوبی و دیواره‌ی آجری یکسان است. (البته بهتر بود که طراح محترم این مطلب را ذکر می‌کردند، اگر چه دمای بین سطوح را به طور تقریبی خواسته است) لذا برای تعیین دمای θ_2 (دمای بین سطح چوب و آجر) به صورت زیر عمل

$$\frac{Q}{t_1} = \frac{Q}{t_2} \xrightarrow{t_1=t_2} \frac{k_1 A_1 \Delta\theta_1}{l_1} = \frac{k_2 A_2 \Delta\theta_2}{l_2} \quad \text{می‌کنیم:}$$

$$\xrightarrow{A_1=A_2} \frac{k_1 \Delta\theta_1}{l_1} = \frac{k_2 \Delta\theta_2}{l_2}$$

$$\rightarrow \frac{.1 \cdot 0.8(\theta_2 - 20)}{1} = \frac{.1 \cdot 6(-10 - \theta_2)}{3} \rightarrow \theta_2 = 14^\circ \text{C}$$

گزینه «۲» صحیح است

۱۴) دو میله‌ی فولادی و مسی به طول‌های L_1 و L_2 بین دو منبع حرارتی قرار دارند. اگر رسانندگی گرمایی فولاد و مس به ترتیب $50 \frac{J}{m \cdot s \cdot K}$ و $400 \frac{J}{m \cdot s \cdot K}$ و دمای سطح مشترک دو میله $20^\circ C$ درجه‌ی سلسیوس باشد، طول L_2 چند سانتی متر است؟

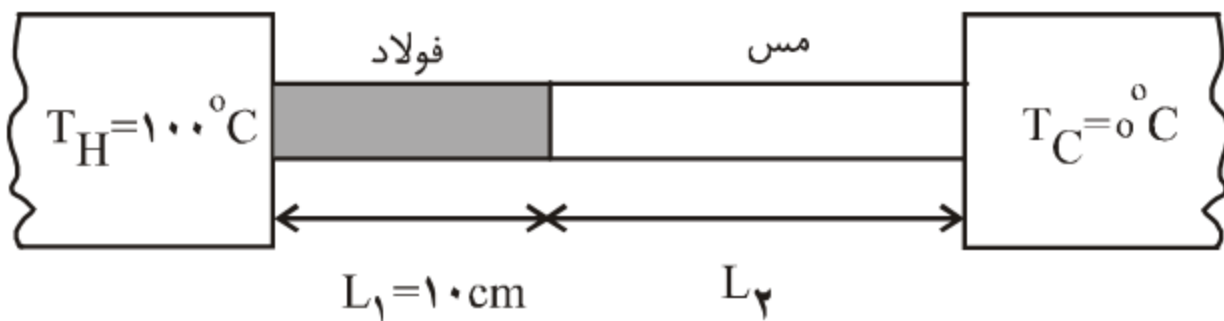
(سراسری ریاضی ۹۰)

۱۰ (۱)

۲۰ (۲)

۳۰ (۳)

۴۰ (۴)

۱۴) آهنگ شارش گرما در حالت تعادل (انتقال گرما با

سرعت ثابت) ثابت است، بنابراین:

$$\left(\frac{Q}{t}\right)_{\text{فولاد}} = \left(\frac{Q}{t}\right)_{\text{مس}}$$

$$\frac{K_{\text{فولاد}} A \Delta\theta_{\text{فولاد}}}{l_{\text{فولاد}}} = \frac{K_{\text{مس}} A \Delta\theta_{\text{مس}}}{l_{\text{مس}}}$$

$$\frac{50 \times (100 - 20)}{10} = \frac{400 \times (20 - 0)}{l_{\text{مس}}} \Rightarrow l_{\text{مس}} = 20 \text{ cm}$$

گزینه «۲» صحیح است

قانون عمومی گاز های کامل :

می دانیم که برای گاز های کامل همواره قانون $(\frac{PV}{T} = \text{ثابت})$

برقرار است که برای مقایسه ی دو حالت مختلف یک گاز

داریم :

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2}$$

که در این رابطه T الزاماً بر حسب کلوین است .

۱۵) گر فشار گاز کاملی را ۲۵ درصد افزایش داده و حجم آن را ۳۶ درصد کم کنیم، دمای مطلق آن درصد می‌یابد.

(سراسری خارج از کشور ۸۷)

۱) ۲۰، کاهش

۲) ۲۰، افزایش

۳) ۲۵، کاهش

۴) ۲۵، افزایش

۱۵) با استفاده از معادله ی حالت گازهای کامل می توان

$$\frac{P_2 V_2}{T_2} = \frac{P_1 V_1}{T_1} \quad P_2 = 1/25 P_1, V_2 = 0.64 V_1 \quad \text{نوشت:}$$

$$\frac{1/25 P_1 \times 0.64 V_1}{T_2} = \frac{P_1 V_1}{T_1} \quad T_2 = 0.8 T_1$$

$$\Delta T = -0.2 T_1 \Rightarrow \Delta T = -20\% \cdot T_1$$

دمای مطلق گاز ۲۰ درصد کاهش

گزینه «۱» صحیح است

می یابد.

۱۶) دمای گاز کاملی ۲۷ درجه‌ی سلسیوس است. اگر در حجم ثابت، دمای آن را به صفر درجه‌ی سلسیوس برسانیم. فشارش چند درصد کاهش می‌یابد؟

(سراسری خارج از کشور ۸۵)

۳۰(۴)

۱۸(۳)

۱۵(۲)

۹(۱)

شرایط ابتدایی و انتهایی گاز و رابطه‌ی بین کمیت‌های این دو شرایط به شکل زیر است.

$$\left\{ \begin{array}{l} V_1 = V \\ P_1 = P \\ T_1 = 273 + 27 = 300 \text{ K} \end{array} \right. \quad \left\{ \begin{array}{l} V_2 = V \\ P_2 = ? \\ T_2 = 273 + 0 \end{array} \right.$$

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \xrightarrow{V_1=V_2} \frac{P_1}{300} = \frac{P_2}{273}$$

$$P_2 = \frac{273 P_1}{300} \times 100 = \%91 P_1$$

$$\Delta P = P_1 - \%91 P_1 = \%9 P_1$$

گزینه «ا» صحیح است